

KULTUREN KLIVER FRAM

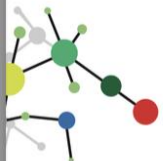
En beskrivning av Norrbottens kulturella ekosystem, en kartläggning av länets kulturella mötesplatser i lokal kontext samt ett innovativt förslag - Norra Sveriges Kultur och Beredskapsnät.

1906. Cirkus uppträder under Barnens Dag. Foto: Engblom, Wilhelm, Luleå kommuns bildarkiv.

- Själva kulturen uppstår där människor möts och där människor möts formas en ide om en gemenskap och där gemenskapen finns, där finns också motståndskraften.

/ Pär Enerud, senior rådgivare, Myndigheten för psykologiskt försvar.

Kulturen kliver fram

Presentation av en rapport och ett uppdrag från Region Norrbottens kulturenhet

Stina Almkvist och Bengt Grahn

UPPDRAGET

VARFÖR

Göra Norrbotten roligare med kulturen.
Stärka kulturen för en mer hållbar samhällsutveckling.

HUR OCH FÖR VEM

1. Beskriva Norrbottens kulturella ekosystem utifrån politisk och lokal kontext.
2. Kartlägga länets kulturella mötesplatser och kulturaktörer.
3. Undersöka om det befintliga samhällsägda bredbandsnätet i Norrbotten med överkapacitet, kan användas för flera parallella syften.
4. Förslag på nästa steg

HYPOTES

Kulturens betydelse för trygghet och samhällsutveckling, både i fredstid och vid kris är väl belagd.

I denna rapport utgår vi från befintlig forskning om kulturens värde och nytta och ställer oss frågor om dess roll för ett läns utveckling:

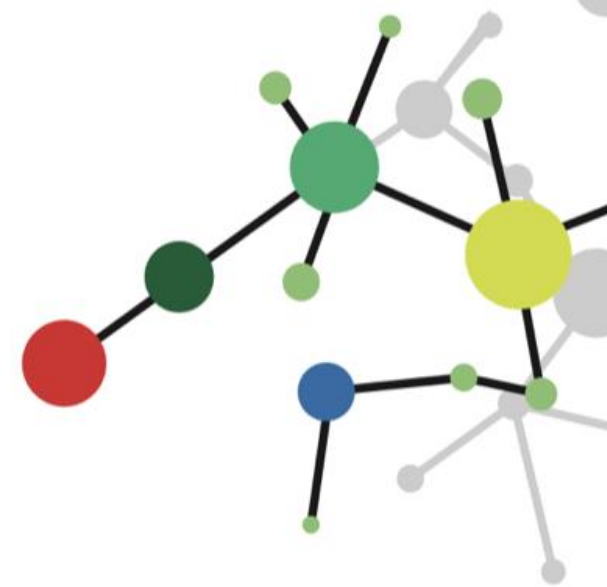
Är kulturen hotad? Behöver den stärkas, utvecklas och innoveras?

Och i så fall – varför, hur och av vem?

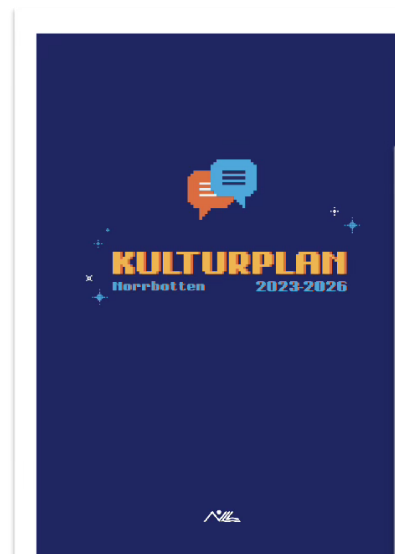
RAPPORTENS DELAR

- Litteraturstudier
- Dialoger
- Case / scenarios
- Förslag på nästa steg

Litteraturstudier

- Demokrati, politik och finansiering
- Kulturen i en nordisk kontext
- Begrepp och definitioner
- Folkets Hus anläggningarna i Norrbotten
- Kulturens egenvärde
- Kulturens roll i totalförsvaret
- Kultur och hälsa
- Digitalisering och kultur

Dialoger

Syftet har varit att bygga relationer, ta del av lokal kunskap och erfarenheter samt att titta framåt tillsammans.

Case - Scenarios

Syftet är att visualisera en möjlig utveckling och att inspirera till nytänk.

NÄSTA STEG – EN PILOT

Etablera ett pilotprojekt med ett digitalt kultur- och beredskapsnät.

Driftsatt till **Kiruna kulturhuvudstad 2029**

- **Dual Use**

Koppla samman kulturella mötesplatser och etablera dessa som trygghetspunkter ur kris- och beredskapssynpunkt.

- Genomför en teknisk uppgradering genom att investera i en **gemensam affärsmodell** för modern ljud-, bild- och mediateknik i befintliga lokaler, som är behov av nyinvesteringar.

NÄSTA STEG – EN PILOT

- **Innovera samverkansformer** mellan kulturaktörer, offentlig sektor, näringsliv, aktörer inom kris och beredskap, teknikspecialister m.fl.
- Undersök finansiell samverkan på lokal, regional, nationell och EU nivå inom **området kris och beredskap**.
- Utveckla **nya affärsmodeller** genom att involvera forskning och experter för framtagning av modeller för drift, support och organisation, inklusive juridiska och upphovsrättsliga frågor

NÄSTA STEG – EN PILOT

- Genomlys befintliga utbildningar och kompetensutveckling inom kulturen och KKB för att kunna bygga en **sammanhållande utbildningskedja**, från tidig till vuxen ålder.
- Satsa på **kompetensutveckling** för befintlig personal på Folkets Hus anläggningar.
- Stärk det **kulturella ekosystemet** regionalt och lokalt på policynivå med strategier, strukturer, metoder, analys och uppföljning för operativ verksamhet på regional och lokal nivå.

Norrbottens Kommuner

Länsstyrelsen
Norrbotten

Myndigheten för
civilt försvar

ANSEL

ACROSS

Pågående liknande projekt:

ACROSS

Archipelago Remote Access 2024 - 2027

Budget 2,35 M€

Provide access to music education and performing arts in Stockholm and Åland archipelagoes.

Partners:

Stockholms Musikpedagogiska Institut Riksteatern
Nordens institut på Åland
Ålands Musikinstitut

ANSEL

Access the North with the Speed of Light 2023-2027

Budget: 2 M€

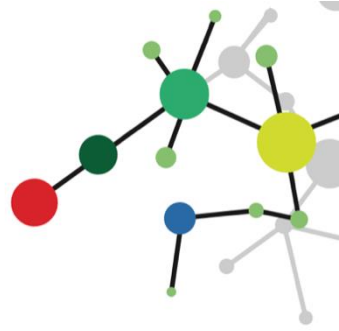
Enhance accessibility to cultural expression, education and collaboration in sparsely populated regions in the Nordics.

Partners

Karleby: Centria University of Applied Sciences
Kaustinen : Beaivváš Sámi Našunálateáhter
Oulu: Symphony Orchestra, Conservatory, Theatre
Tromsø: Music Conservatory -
Sundsvall: Kommunen
Stockholm: Riksteatern

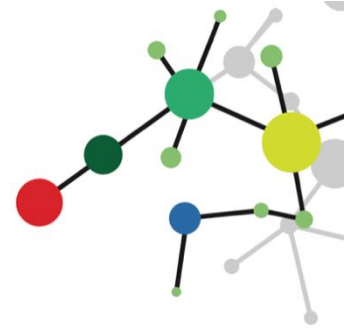
Finansiering:

EU: 65%. Regionerna: 20%, Partners: 15%

SUMMERING - HOT

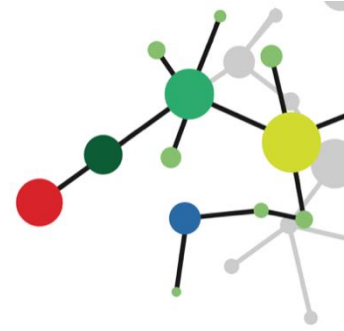
- Global demokratisk tillbakagång som påverkar kulturens roll i samhället
- Minskade statliga kulturbudgetar
- Neddragningar av bidrag till studieförbund och folkhögskolor
- Utmaningar för folkbiblioteken med minskade resurser
- Kulturaktörer som drabbats av uteblivna anslag.

SUMMERING - MÖJLIGHETER

EN DIGITAL INFRASTRUKTUR MED FLERA SYFTEN – DUAL USE

- Befintlig och unik tillgång till ett samhällsägt autonomt och redundant bredbandsnät som utgör en digital infrastruktur, som kan nyttjas för ett flertal syften.
 - Norra Sveriges Kultur och Beredskapsnät
- Fysiska mötesplatser och digital infrastruktur sammanflätade för att regionalt knyta ihop lokala samhällen genom kultur, trygghet och innovation – i freds och orostider.

SUMMERING. - MÖJLIGHETER

KULTUR SOM INNOVATIV KRAFT

Kulturen kan stärkas, utvecklas och innoveras för att:

- Stärka demokratin och civilsamhället i fredstider samt i kris- och beredskapstider.
- Främja ekonomisk och regional utveckling samt bidra till befolkningsförsörjningen.
- Användas som strategisk resurs för ett attraktivt och välkomnande län.
- Bredda och öka den demokratiska tillgången till kulturupplevelser och kulturproduktion.
- Förbättra psykisk hälsa för att minska ensamhet och bidra till social sammanhållning.
- Stärka KKB med sin kärna av kultur för ett breddat näringsliv och förstärkta affärsmöjligheter.
- Bidra till kulturens professionalisering och internationalisering.

Rapporten - Kulturen kliver fram

reflektioner

Presentation av utredarna

Stina Almkvist

Creative Consulting Almkvist AB

stina@stinaalmkvist.se 076-147 86 81

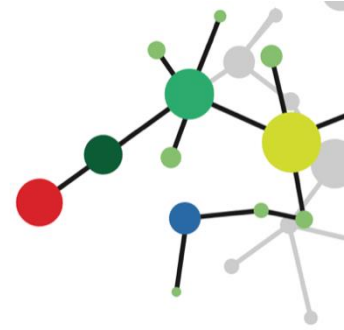
Senior konsult med lång yrkeserfarenhet av hur kulturområdet samt (KKB) kulturella och kreativa branscher kan användas för regional utveckling. Tog fram rapporterna "En ny näring växer fram, del I och II - en omfattande kartläggning och analys av KKB:s (kulturella och kreativa branscher) förutsättningar och villkor i Norrbotten, 2013 och 2017. De senaste fem åren verksam inom kompetensområdet samt inom strategiskt innovationsledning, på enheterna Kultur samt Samhälle och Näring hos regionala utvecklingsavdelningen, Region Norrbotten. Fokus har legat på kompetensutveckling, social hållbarhet och attraktionskraft samt befolkningsförsörjning. Uppdraget kring befolkningsförsörjning har omfattat samverkan med länets samtliga 14 kommuner där nätverk och labbverksamhet byggdes upp kring mottagarkapacitet och attraktionskraft - som en förutsättning för platsattraktion. Utbildad inom teater- film-, kommunikations- och medievvetenskap vid Umeå och Stockholms universitet, mediepedagogik vid Dramatiska Institutet samt Stockholms nya filmskola. Tidigare arbeten som studierektor för medieutbildningar, Luleå tekniska universitet samt arbete inom filmproduktion hos Filmpool Nord och privata filmbolag. Stort regionalt, nationellt och europeiskt nätverk inom KKB och innovation. Styrelsemedlem i nationella föreningen Innovation sledarna.

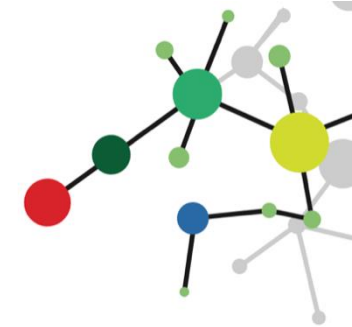
Bengt Grahn

Studio Electronica One AB

bengt@studioelectronica.se. 070-615 13 70

Senior konsult med lång yrkeserfarenhet inom ljudteknik och kulturområdet. Är själv musiker samt kompositör. Arbetat som ljudtekniker och musikproducent på Sveriges Radio under 80- och 90-talen. Styrelsemedlem och ordförande Luleå Orkesterförening / Luleå Symfoniorkester 2005–2017. Styrelsemedlem Sveriges Orkesterförbund SOF norra 2012–2017. Varit verksam som serieentreprenör med 8 bolag inom ljud/bild/media/IT från 80-talet och framåt. Grundare av Compodium International AB - leverantör till myndigheter, regioner och kommuner av säker IT-kommunikation, meddelanden och videosamtal. Operativt verksam från 1997 till 2024 varav VD i 23 år. Grundare av Studio Electronica One AB 2022 - norra Sveriges enda certifierade mediastudio med Dolby Atmos ljud.

LADDA NER RAPPORTEN ”KULTUREN KLIVER FRAM” HÄR:

<https://utvecklanorrbotten.se/rapporter-blanketter/>

SPRIDNING OCH UPPHOVSRÄTT

Rapporten får gärna spridas och återges med rapportförfattarnas namn men inte bearbetas kommersiellt eller icke-kommersiellt i enlighet med standarden:

Creative Commons - cc by-nd

<https://creativecommons.org/licenses/by-nd/4.0/legalcode.sv>

Citera enligt följande:

Kulturen kliver fram – en beskrivning av Norrbottens kulturella ekosystem, 2025. Almkvist, Stina, Grahn, Bengt, Kulturenheten, Regionala utvecklingsavdelningen, Region Norrbotten.